

Predikan i Kindaholms församling 2015 av Tobias Bäckström

Jungfru Marie bebådelse

”Guds mäktiga verk”

Jes 7:10-14

Rom 8:1-4

Luk 1:26-38

Ps: 480, 164, 53, 10

”Var hälsad” sa ängeln Gabriel till Maria. Vi kan förstå hennes reaktion, hennes förfäran när hon plötsligt och oväntat fick änglabesök. Och så undrade hon vad denna hälsning kunde betyda. Ja, vad betyder egentligen det grekiska ordet som är översatt med ”Var hälsad”. Ängeln använde inte den vanliga hebreiska ordet *Shalom*, frid, som annars var det brukliga hälsningsordet. Han använder ordet *Chaire*, grekiska för ”gläd dig”. Kanske var det därför Maria undrade över hälsningen. ”Gläd dig, Maria!” Ja, här och nu börjar evangeliet, det glada budskapet.

Men egentligen undrar hon inte vad hälsningen betyder, även om det inte är fel att översätta det så. En ordagrannare översättning hade varit ”hon undrade från *vilken plats* denna hälsning kom ifrån”. Det var inte bara hälsningsfrasen som var ovanlig, utan också var hälsningen kom ifrån, dess ursprung.

Hon förstod nog att den inte hade ett jordiskt ursprung, det var ju en ängel som kom med hälsningen. Han kom med hälsningar från en helt annan ort, från Gud själv. ”Gläd dig, Maria!” det är vad Gud själv hälsar henne genom ängeln. De glada nyheterna har himmelen som ursprungsort.

Efter denna gudomliga och glada hälsning fortsätter ängeln och berättar anledningen till hans besök. Maria ska föda ett barn, och inte vilket barn som helst. Hon ska föda den Högstes son, alltså Guds egen son. När Maria hörde detta förstod hon att det inte kunde handla om ett barn som hon och Josef skulle vara mor och far till. Då hade det på sin höjd kunnat handla om en profet som hon frambringar till världen, men knappast Guds son. Nej, här handlade det om en övernaturlig tillblivelse och därför frågar hon: hur ska detta ske?

Då börjar ängeln tala om den Helige Ande och den Högstes kraft som ska vila över henne. Även här blir det klagande att titta på det grekiska originalet. Det ängeln säger är att den Högstes kraft ska *överskugga* henne.

I 4 Mos 9:e kapitlet talas det om molnet som ledde Israels folk genom öknen. Det var ju ett moln på dagen och en eldstod om natten som gick före dem. Men när de slog läger och reste tabernaklet, den helgedom av tält som de bar med sig, sänkte sig molnet ner över tabernaklet. Molnet överskuggade tabernaklet.

Egentligen var det Arken där lagens två stentavlor förvarades, som molnet överskuggade. I det här molnet var Gud närvarande och genom att sänka sig ned och överskugga tabernaklet och Arken överfördes Guds närvaro dit.

Det är nu detta som sker med Maria. Guds närvaro, den Helige Ande sänker sig ned över jungfrun och överskuggar henne på samma sätt som molnet sänkte sig ned över Arken. Jungfru Maria är den nya Arken, hon som bär inom sig Gud själv under nio månader innan hon föder Jesus, som är både Gud och människa.

Idag uppfattar många att jungfrufödseln krockar med verkligheten. Det är ju omöjligt, det vet vi ju. Och om jag haft en tonårsdotter som kommit hem och sagt: ”Pappa, jag är med barn.” Om jag då frågat: ”Jaha, vem har gjort dig med barn?” och hon svarat: ”Det var ingen man inblandad”, ja då hade inte ens jag trott på det! Det hade blivit en alldeles för stor krock med min verklighet.

Men det finns kanske mer än en verklighet. Vad är den yttersta verkligheten? Om man menar att allt som finns är materia och energi, det vi kan ta på, mäta och väga, om *det* är den yttersta verkligheten, ja då blir det en krock!

Men om man är övertygad om att det är Gud som är den yttersta verkligheten, som är källan för allting då behöver det inte bli någon motsägelse.

När ängeln säger ”Ty ingenting är omöjligt för Gud” så bekräftar han att det som sker är något omöjligt – för oss människor. Men inte för Gud! För honom är inget omöjligt.

Det som sker med Maria är den ultimata gränsöverskridelsen! Gud spränger alla gränser när han blir ett foster i jungfruns livmoder. Hindret mellan Gud och människa raseras. När människan gick vilse och kom bort ifrån Gud så satta Gud igång en räddningsoperation. Första delen av planen skedde när Gud kallade Abraham och gjorde ett stort folk av honom och hans efterkommande, ett folk med kungar och profeter.

Vi möter en glimt av detta i den gammaltestamentliga läsningen. Kung Achas får ett tecken från Gud som profeten Jesaja förmedlar: den unga kvinnan ska föda en son och ge honom namnet Immanuel, Gud med oss.

Gud med oss, det är ju det som är den djupaste innebörden i inkarnationen: att Gud blir en av oss. När vi lämnade Gud blev han människa som vi för att kunna vinna tillbaka oss.

”Gläd dig” sa ängeln till jungfru Maria. Det här är en glädjens dag idag när vi firar Jungfru Marie bebådelse. Just glädjen är ett tema som återkommer genom hela julen. När änglarna besöker herdarna på ängen så är det ett glädjebudskap som de kommer med: ” Jag bär bud till er om en stor glädje, en glädje för hela folket.” (Luk 2:10) De vise männen fylldes av *glädje* när de såg stjärnan. (Matt 2:10) Och nu får alltså Maria ett glädjebud.

Men inte bara hon. Den glädje som förmedlas den här dagen är en glädje som *varar*. Den har varat i tvåtusen år nu. Evangeliet, det glada budskapet, började då i den lilla staden Nasaret en gång och har sträckt sig ända hit, till oss i Kindaholm. ”Gläd dig” får vi hälsa varandra den här dagen.